

I

(Seadusandlikud aktid)

MÄÄRUSED

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL, Euratom) 2022/2434,**6. detsember 2022,****millega muudetakse määrust (EL, Euratom) 2018/1046 seoses mitmekesise rahastamise strateegia kehtestamisega üldise laenumetodina**

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 322 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 106a,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse kontrollikoja arvamust ⁽¹⁾,toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL, Euratom) 2018/1046 ⁽³⁾ (edaspidi „finantsmäärus“) artiklis 220 on sätestatud, et komisjonile antakse asjaomases alusaktis õigus laenata rahalisi vahendeid liidu või Euratomi nimel, et need edasi laenata finantsabi saavatele liikmesriikidele või kolmandatele riikidele laenule kohaldatavatel tingimustel. Selles mõttes on laenatud vahendite ja antud laenude vahelised rahavood omavahel kooskõlas. See tähendab, et liit peab tegema turutehinguid lähtuvalt konkreetsest vajadusest laen välja maksta, mis piirab võimalust sidusalt kavandada eri laenuvõtmise tehinguid ja sobitada laenuühendaegu kulude mõttes optimaalselt.
- (2) Üksikute finantsabiprogrammide rahastamine erisuguste rahastamismeetodite abil tekitab kulusid ja on keerukas, kuna eri finantsabi programmid konkureerivad piiratud arvu rahastamisvõimaluste pärast. See killustab liidu võlaväärtpaberite pakkumist ning vähendab likviidsust ja investorite huvi eri programmide vastu, kuigi kõigil liidu võlaväärtpaberitel on sama kõrge krediitkvaliteet. Finantsabi tuleks seetõttu korraldada ühtse rahastamismeetodi alusel, mis suurendab liidu võlakirjade likviidsust ning liidu võlakirjade emiteerimise atraktiivsust ja kulutõhusust.

⁽¹⁾ 22. novembri 2022. aasta arvamus (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 24. novembri 2022. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 6. detsembri 2022. aasta otsus.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määrus (EL, Euratom) 2018/1046, mis käsitleb liidu üldelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/2012 (ELT L 193, 30.7.2018, lk 1).

- (3) Ühtse rahastamise meetodi vajadust rõhutatakse eelkõige Ukrainale finantsabi andmise kontekstis, võttes arvesse Ukraina kiireloomulisi rahastamisvajadusi. Hiljutised kogemused Ukraina rahastamisvajaduste osas on tõstnud esile killustatud lähenemisviisi puudused liidu võla korraldamisel. Selleks et tugevdada liidu positsiooni eurodes nomineeritud võlakohustuste emitendina, on äärmiselt oluline korraldada kõik uued emissioonid ühtset rahastamise meetodi kasutades.
- (4) Ühtse rahastamise meetodi mudel ja enamik selle rakendamiseks vajaliku taristu elemente on juba kehtestatud nõukogu otsuses (EL, Euratom) 2020/2053 ⁽⁴⁾ mitmekesise rahastamise strateegiana. Kõnealune strateegia on võimaldanud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/241 ⁽⁵⁾ kohaste toetuste ja laenude ning nõukogu määruses (EL) 2020/2094 ⁽⁶⁾ osutatud mitmesuguste muude liidu programmide jaoks vahendeid edukalt kasutusele võtta. Võttes arvesse Ukraina kiireloomuliste rahastamisvajaduste rahuldamiseks vajalike tehingute eeldatavat keerukust, ja selleks, et olla valmis võimalikeks tulevasteks laenu tehinguteks, on asjakohane võtta laenu tehingute ühtse rahastamise meetodina kasutusele mitmekesise rahastamise strateegia.
- (5) Mitmekesise rahastamise strateegia kasutamine peaks võimaldama rahastamisprogrammi paindlikku rakendamist, järgides samal ajal täielikult Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artikli 310 lõikes 1 sätestatud eelarve neutraalsuse ja eelarvetasakaalu põhimõtteid. Rahastamisprogrammi kulud peaksid ühtse kulude jaotamise meetoodika alusel täielikult kandma abisaajad, mis tagab kulude läbipaistva ja proportsionaalse jaotumise. Tagasimaksohustused peaksid jääma finantsabi saajate kanda kooskõlas finantsmääruse artikli 220 lõike 5 punktiga e.
- (6) Mitmekesise rahastamise strateegia rakendamine eeldaks, et kõigi sellele tuginevate laenu programmide puhul järgitaks ühtseid reegleid. Seepärast tuleks kõnealused reeglid lisada Euroopa Parlamendi ja nõukogu poolt ELi toimimise lepingu artikli 322 alusel vastu võetud finantsmääruses sätestatud horisontaalsetele finantsreeglitele.
- (7) Mitmekesise rahastamise strateegia peaks andma komisjonile rohkem paindlikkust üksikute rahastamistingimuste ajakava ja laenu tähtaaja jaoks ning võimaldama korrapäraseid ja järjepidevaid väljamakseid erinevatele finantsabi saavatele riikidele. Selline strateegia peaks põhinema rahastamise vahendite koondamisel. See võimaldaks komisjonil teha abisaajatele makseid paindlikult, sõltumata väljamakse tegemise ajal valitsevatest turutingimustest, ning vähendaks riski, et komisjon peaks hankima fikseeritud summasid volatiilsetes või ebasoodsates tingimustes.
- (8) Et komisjonile sellist paindlikkust võimaldada, oleks vaja luua ühine likviidsusreserv. Selline tsentraliseeritud likviidsuse funktsioon muudaks liidu rahastamissuutlikkuse vastupidavamaks ning aitaks korraliku likviidsuse prognoosimise võimekuse tõttu vastu pidada ajutistele ebakõladele kõigi sissetulevate ja väljaminevate rahavoogude vahel.
- (9) Komisjon peaks tegema kõik vajalikud tehingud, et tagada korrapärane turuosa kapitaliturul, saavutada parimad võimalikud rahastamiskulud ning hõlbustada tehinguid liidu ja Euratomi võlaväärtpaberitega.
- (10) Laiendades mitmekesise rahastamise strateegiat suuremale hulgale programmidele, on seetõttu asjakohane, et komisjon kehtestaks selle rakendamiseks vajaliku korra. Nimetatud kord peaks hõlmama juhtimisraamistikku, riskijuhtimise korda ja kulude jaotamise meetoodikat, mis peaksid olema kooskõlas finantsmääruse artikli 220 lõike 5 punktiga e. Läbipaistvuse tagamiseks peaks komisjon korrapäraselt ja põhjalikult teavitama Euroopa Parlamenti ja nõukogu kõigist laenuvõtmis- ja võlahalduse strateegia aspektidest.
- (11) Seetõttu tuleks finantsmäärust muuta.

⁽⁴⁾ Nõukogu 14. detsembri 2020. aasta otsus (EL, Euratom) 2020/2053, mis käsitleb Euroopa Liidu omavahendite süsteemi ning millega tunnistatakse kehtetuks otsus 2014/335/EL, Euratom (ELT L 424, 15.12.2020, lk 1).

⁽⁵⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. veebruari 2021. aasta määrus (EL) 2021/241, millega luuakse taaste- ja vastupidavusrahastu (ELT L 57, 18.2.2021, lk 17).

⁽⁶⁾ Nõukogu 14. detsembri 2020. aasta määrus (EL) 2020/2094, millega luuakse Euroopa Liidu taasterahastu COVID-19 kriisi järgse taastumise toetuseks (ELT L 433 I, 22.12.2020, lk 23).

- (12) Õiguskindluse ja selguse huvides tuleks juba antud finantsabi ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) .../... (millega luuakse rahastamisvahend Ukraina toetamiseks 2023. aastal (makromajanduslik finantsabi+)) (*) alusel antava finantsabi puhul käesolevat määrust kohaldada üksnes finantsabi programmide suhtes, mille alusaktid jõustuvad 9. novembril 2022 või pärast seda.
- (13) Võttes arvesse kiireloomulisust, mis tuleneb erandlikest asjaoludest, mille on põhjustanud Venemaa provotseerimata ja põhjendamatult agressioonisõda Ukraina vastu, peetakse asjakohaseks teha erand Euroopa Liidu lepingule, ELi toimimise lepingule ja Euroopa Aatomiaenergiaühenduse asutamislepingule lisatud protokoll nr 1 (riikide parlamentide rolli kohta Euroopa Liidus) artiklis 4 sätestatud kaheksa nädala pikkusest tähtajast.
- (14) Pidades silmas olukorda Ukrainas, peaks käesolev määrus jõustuma kiireloomulisena järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määrust (EL, Euratom) 2018/1046 muudetakse järgmiselt.

- 1) Artiklist 220 jäetakse välja lõiked 2 ja 7.
- 2) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 220a

Mitmekesise rahastamise strateegia

1. Komisjon rakendab mitmekesise rahastamise strateegiat, mis hõlmab nõukogu otsuse (EL, Euratom) 2020/2053 (*) artikli 5 lõike 1 kohaselt lubatud laenude rahastamist ja – välja arvatud igakülselt põhjendatud juhtudel – laenuvõtmis- ja võlahaldustoiminguid finantsabiprogrammide rahastamiseks. Mitmekesise rahastamise strateegiat rakendatakse kõigi vajalike tehingute kaudu, mille eesmärk on tagada korrapärane turuosa kapitaliturul, strateegia põhineb rahastamise vahendite koondamisel ja selleks kasutatakse ühist likviidsusreservi.
2. Komisjon kehtestab mitmekesise rahastamise strateegia rakendamiseks vajaliku korra. Komisjon teavitab korrapäraselt ja põhjalikult Euroopa Parlamenti ja nõukogu kõigist laenuvõtmis- ja võlahalduse strateegia aspektidest.

(*) Nõukogu 14. detsembri 2020. aasta otsus (EL, Euratom) 2020/2053, mis käsitleb Euroopa Liidu omavahendite süsteemi ning millega tunnistatakse kehtetuks otsus 2014/335/EL, Euratom (ELT L 424, 15.12.2020, lk 1).“

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse finantsabiprogrammide suhtes, mille alusaktid jõustuvad 9. novembril 2022 või pärast seda.

(*) *Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 6. detsember 2022

Euroopa Parlamendi nimel
president
R. METSOLA

Nõukogu nimel
eesistuja
Z. STANJURA
